

**Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z podstaw retoryki
w roku szkolnym 2020/2021**

stopień	wiedza	umiejętności
celujący	Zgodność wypowiedzi ustnej i pisemnej z materiałem, zakres merytoryczny wyczerpujący: - istota, rola i cel retoryki starożytnej, - klasyczne funkcje modelu retorycznego, - części retoryczne, - tropy i figury retoryczne, - argumentacja i jej rodzaje, typy argumentów, - praktyka teorii retorycznej: średniowiecza i epoki nowożytnej, - style i stylizacje, - retoryka propagandy i reklamy, - erystyka, - kultura żywego słowa: klasyfikacja dźwięków mowy, mechanizm i fizjologia procesu mówienia - artykulacja głosek, przekaz głosowy akcentów, frazowanie wypowiedzi, interpretacja głosowa, - odmiany polszczyzny ogólnej – język mówiony i pisany, - style współczesnej polszczyzny - funkcje wypowiedzi, - składniki aktu mowy, komunikacja niewerbalna.	Szczególnie oryginalne i twórcze osiągnięcia (udział w konkursach, akademiach, przedstawieniach teatralnych itp.); Uczeń: -czynnie i żywo uczestniczy w większości lekcji, -przygotowuje się do lekcji, -odrabia prace domowe, -samodzielnie dąży do poszerzenia swoich wiadomości, -oryginalnie i twórczo prezentuje przygotowane przez siebie prace, - prawidłowo dobiera środki wyrazu, - ma oryginalne pomysły, własną interpretację, - jest kreatywny, w twórczy sposób przedstawia temat, -potrafi zastosować wiedzę w sytuacjach problemowych, -aktywnie i twórczo uczestniczy w pracy zespołu, -samodzielnie wyciąga wnioski, -pracuje systematycznie.
bardzo dobry	Zgodność wypowiedzi ustnej i pisemnej z materiałem, zakres merytoryczny wyczerpujący (min. 90%): - istota, rola i cel retoryki starożytnej, - klasyczne funkcje modelu retorycznego, - części retoryczne, - tropy i figury retoryczne, - argumentacja i jej rodzaje, typy argumentów, - praktyka teorii retorycznej: średniowiecza i epoki nowożytnej,	Uczeń: -czynnie i żywo uczestniczy w większości lekcji, -przygotowuje się do lekcji, -odrabia prace domowe. -oryginalnie i twórczo prezentuje przygotowane przez siebie prace, - prawidłowo dobiera środki wyrazu, - ma oryginalne pomysły, własną interpretację, - jest kreatywny, w twórczy sposób przedstawia temat,

	- style i stylizacje, - retoryka propagandy i reklamy, - erystyka, - kultura żywego słowa: klasyfikacja dźwięków mowy, mechanizm i fizjologia procesu mówienia - artykulacja głosek, przekaz głosowy akcentów, frazowanie wypowiedzi, interpretacja głosowa, - odmiany polszczyzny ogólnej – język mówiony i pisany, - style współczesnej polszczyzny, - funkcje wypowiedzi, - składniki aktu mowy, - komunikacja niewerbalna, - błędy językowe.	- potrafi zastosować wiedzę w sytuacjach problemowych, -aktywnie i twórczo uczestniczy w pracy zespołu, -samodzielnie wyciąga wnioski, -pracuje systematycznie.
dobry	Zgodność wypowiedzi ustnej i pisemnej z materiałem – min. 70 %, - istota, rola i cel retoryki starożytnej, - klasyczne funkcje modelu retorycznego, - części retoryczne, - tropy i figury retoryczne, - argumentacja i jej rodzaje, typy argumentów, - praktyka teorii retorycznej: średniowiecza i epoki nowożytnej, - style i stylizacje, - retoryka propagandy i reklamy, - erystyka, - kultura żywego słowa: klasyfikacja dźwięków mowy, mechanizm i fizjologia procesu mówienia - artykulacja głosek, przekaz głosowy akcentów, frazowanie wypowiedzi, interpretacja głosowa, - odmiany polszczyzny ogólnej – język mówiony i pisany, - style współczesnej polszczyzny, - funkcje wypowiedzi, - składniki aktu mowy, - komunikacja niewerbalna. - błędy językowe.	Uczeń: -czynnie uczestniczy w niektórych lekcjach, -w większości przypadków przygotowuje się do lekcji, -odrabia większość prac domowych, -prezentuje przygotowane przez siebie prace: - prezentacja zawiera typowe rozwiązania, - praca zawiera usterki lub braki w zakresie wykorzystania środków językowych, - poprawny przekaz, - wypowiedź typowa, inwencja własna ograniczona. Uczeń samodzielnie wyciąga wnioski, aktywnie uczestniczy w pracy zespołu.
dostateczny	Zgodność wypowiedzi ustnej i pisemnej z materiałem fragmentaryczna, min. 50 % zgodności z tematem: - istota, rola i cel retoryki starożytnej,	Uczeń: - sporadycznie czynnie uczestniczy w lekcjach, -niezbyt pilnie przygotowuje się do lekcji, - odrabia część prac domowych,

	- klasyczne funkcje modelu retorycznego, - części retoryczne, - tropy i figury retoryczne, - argumentacja i jej rodzaje, typy argumentów, - praktyka teorii retorycznej: średniowiecza i epoki nowożytnej, - style i stylizacje, - retoryka propagandy i reklamy, - erystyka, - kultura żywego słowa: klasyfikacja dźwięków mowy, mechanizm i fizjologia procesu mówienia - artykulacja głosek, przekaz głosowy - akcentów, frazowanie wypowiedzi, interpretacja głosowa, - odmiany polszczyzny ogólnej – język mówiony i pisany, - style współczesnej polszczyzny, - funkcje wypowiedzi, - składniki aktu mowy, -komunikacja niewerbalna, - błędy językowe.	-prezentuje wykonane przez siebie prace, - prace zawierają błędy, - uczeń używa tylko niektórych środków wyrazu, prawidłowo wykorzystuje pojedyncze środki stylistyczne, - wypowiedź ucznia jest odtwórcza, - uczeń wykazuje minimalny stopień kreatywności, -uczestniczy w pracy zespołu.
dopuszczający	Minimalna zgodność wypowiedzi ustnej i pisemnej z materiałem (min. 30% zgodności z tematem): - istota, rola i cel retoryki starożytnej, - klasyczne funkcje modelu retorycznego, - części retoryczne, - tropy i figury retoryczne, - argumentacja i jej rodzaje, typy argumentów, - praktyka teorii retorycznej: średniowiecza i epoki nowożytnej, - style i stylizacje, - retoryka propagandy i reklamy, - erystyka, - kultura żywego słowa: klasyfikacja dźwięków mowy, mechanizm i fizjologia procesu mówienia - artykulacja głosek, przekaz głosowy - akcentów, frazowanie wypowiedzi, interpretacja głosowa, - odmiany polszczyzny ogólnej – język mówiony i pisany, - style współczesnej polszczyzny,	Uczeń: -niezbyt pilnie przygotowuje się do lekcji, - odrabia tylko nieliczne prace domowe, -sporadycznie bierze czynny udział w lekcji, Prezentacja przygotowanych przez siebie prac: - nieprawidłowe wykonanie odbiegające od głównego tematu, - pojedyncze środki wyrazu zastosowane przypadkowo, - przekaz nieuporządkowany, chaotyczna wypowiedź, - brak kreatywności, brak pomysłu i własnych rozwiązań. Uczeń podejmuje próbę współpracy z zespołem.

	- funkcje wypowiedzi, - składniki aktu mowy, - komunikacja niewerbalna, - błędy językowe.	
niedostateczny	Wypowiedź ustna i pisemna nie spełnia wymogów oceny pozytywnej (wymogów koniecznych).	Uczeń nie przygotowuje się do lekcji, nie odrabia prac domowych, nie bierze czynnego udziału w lekcji.

Ocenie mogą podlegać:

- test,
- sprawdzian,
- kartkówka,
- pisemna praca domowa,
- referat,
- odpowiedź ustna,
- udział w dyskusji,
- samodzielna praca na lekcji,
- praca w grupach na lekcji,
- ćwiczenia i zadania praktyczne,
- prezentacje,
- udział w projektach,
- aktywność na zajęciach szkolnych i pozaszkolnych,
- wykonanie pomocy dydaktycznych,
- udział w konkursie.

Przy wystawianiu oceny końcowej powinny być uwzględnione następujące elementy:

- wiedza,
 - umiejętności,
 - aktywność,
 - samodzielność,
 - zaangażowanie,
 - systematyczność.
- a. Uczeń może zgłosić swoje nieprzygotowanie raz w półroczu bez żadnych konsekwencji. Nie będą przyjmowane zwolnienia w przypadku zapowiedzianych powtórek, kartkówek, sprawdzianów i klasyfikacji półrocznej i końcowej.
 - b. Uczeń może zgłosić raz w semestrze brak zadania domowego, zadanie musi być uzupełnione w terminie ustalonym przez nauczyciela.
 - c. Nieprzygotowanie lub brak zadania domowego należy zgłosić na początku lekcji.
 - d. Oceny z odpowiedzi będą zapisywane w zeszycie przedmiotowym
 - e. Sprawdziany, testy będą rozdawane uczniom do wglądu na lekcji a także udostępniane rodzicom na ich prośbę.

ocena % uzyskanych punktów

celujący – 100%

bardzo dobry 90 - 99%

dobry 70 - 89%

dostateczny 50 - 69%

dopuszczający 30 - 49%

niedostateczny 29 - 0%

Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ciągu semestru.

Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

- oceny osiągnięć uczniów są na bieżąco odnotowane w dzienniku lekcyjnym,
- nauczyciel gromadzi wszystkie prace kontrolne, które na życzenie są każdorazowo udostępniane do wglądu uczniowi i jego rodzicom.

Ocenianie uczniów z opiniami z poradni:

Przedmiotowy system oceniania z podstaw retoryki uwzględnia zalecenia poradni pedagogiczno-psychologicznej dla uczniów z dysfunkcjami. Nauczyciel dopasowuje PSO do indywidualnych potrzeb ucznia, np. zwalnia go z pamięciowego opanowywania tekstu, wydłuża czas pisania prac przez ucznia, umożliwia korzystanie ze słownika ortograficznego podczas pisania prac pisemnych, w jego pracach oceniana jest zawartość merytoryczna, nie obniża się oceny ze względu na ilość błędów, umożliwia zapisanie pracy na komputerze lub zastosowanie pisma drukowanego.

Indywidualizacja pracy na lekcjach podstaw retoryki dotyczy zarówno całej klasy, jak i poszczególnych uczniów. Stosuje się zróżnicowanie metod pracy i kryteriów oceniania w odniesieniu do poszczególnych uczniów. Indywidualizację pracy ze zróżnicowaną grupą uczniów bardzo ułatwia zastosowanie oceniania kształtującego, a zwłaszcza takich jego elementów jak: informowanie o celach lekcji i uściślenie kryteriów oceniania, informacja zwrotna, ocena koleżeńska, samoocena.

W przypadku ucznia mającego trudności w nauce niezmiernie istotna jest ponadto pozytywna motywacja, polegająca na wyznaczaniu konkretnych zadań dotyczących małej partii materiału i nagradzaniu za ich wykonanie (niekoniecznie oceną szkolną, ważne jest przede wszystkim dostrzeżenie choćby niewielkich postępów). Uczeń uzdolniony powinien natomiast mieć możliwość zaprezentowania swoich osiągnięć na forum klasy bądź szkoły. Należy go również zachęcać do udziału w konkursach. Uczniowie pasjonujący się określonym tematem mogą z kolei samodzielnie (choć pod nadzorem nauczyciela) przygotować lekcję oraz materiały dydaktyczne dla klasy (karty pracy, ćwiczenia, zadania do pracy w grupach) i wystąpić na zajęciach w roli eksperta.

Omówienie i poprawa prac klasowych odbywa się na jednej godzinie lekcyjnej, w terminie do trzech tygodni od ich przeprowadzenia.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana - zgodnie ze statutem szkoły

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY	uczestniczy aktywnie w lekcji, pracuje systematycznie, odrabia prace domowe, aktywnie i twórczo uczestniczy w pracy zespołu, samodzielnie wyciąga wnioski, w szczególnie twórczy i oryginalny sposób realizuje zadania wykonywane na lekcji i w domu, zna cały materiał kształcenia, samodzielnie dąży do poszerzenia swoich wiadomości, bierze udział w konkursach
BARDZO DOBRY	uczestniczy aktywnie w lekcji, pracuje systematycznie, odrabia prace domowe, aktywnie i twórczo uczestniczy w pracy zespołu, samodzielnie wyciąga wnioski, w twórczy sposób realizuje zadania wykonywane na lekcji i w domu, zna min. 90 % materiału kształcenia.
DOBRY	dość często uczestniczy aktywnie w lekcji, nie pracuje systematycznie, odrabia prace domowe, aktywnie uczestniczy w pracy zespołu, samodzielnie wyciąga wnioski, poprawnie realizuje zadania wykonywane na lekcji i w domu, zna min. 70 % materiału kształcenia.
DOSTATECZNY	uczestniczy niezbyt aktywnie w lekcji, nie pracuje systematycznie, rzadko odrabia prace domowe na czas, uczestniczy w pracy zespołu, wyciąga wnioski przy pomocy nauczyciela, w odtwórczy sposób realizuje zadania wykonywane na lekcji i w domu, zna min. 50% materiału kształcenia
DOPUSZCZAJĄCY	rzadko uczestniczy aktywnie w zajęciach, wykonuje samodzielnie proste zadania, rzadko odrabia prace domowe, współpracuje z kolegami w czasie zadań grupowych, podejmuje próbę realizacji zadań wykonywanych na lekcji i w domu, zna min. 30 % materiału kształcenia.
NIEDOSTECZNY	nie bierze udziału w lekcji, nie wykonuje poleceń, nie odrabia zadań domowych, nie współpracuje z kolegami w czasie zadań grupowych, nie zna materiału kształcenia